

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Τῆ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡ' ἩΜΙΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΓΡΑΦΩΝ

ΔΙΕΦΥΝΤΗΣ Π. Ι. ΛΕΛΕΔΑΚΗΣ Δ.Φ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΤΟΠΧΑΝΑ ΑΡΙΘ. 78

ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΚ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΚΡΗΣΣΑΙ ΗΡΩΪΔΕΣ

Ἀφιερῶνται τῷ γυναικίῳ φιδῶ

Ὅτε ὁ σκοπός, ἀλλ' οὐδὲ τὰ ὄρια τῆς προκειμένης μοιογραφίας ἐπιτρέπουσιν ἀναγραφὴν τῶν κατὰ τοὺς μικροχρονίους αἰμακτιχοὺς ἀγῶνας τῆς Κρήτης μαρτυριῶν τῶν Κρησῶν καθόσον ἡ πείνα καὶ ἡ γυμνήτευσις, ἡ ἀιχμαλωσίς, αἱ ἐκπτώμει τῶν σπηλαίων Ἐλκφρονήσου, Δαμινοῦ ἐν Κερκίλῃ, Κρουσερίδης ἐν Βαρέ, Μελιδονίου, Μιλάτου καὶ τὰ ὀλοκυντώματα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρκαδίου, αἱ μυριόνηκροι στραχί ἐν Χανίοις, Ἡρακλείῳ, Ἀνωπόλει-Πεδιάδος, Κανί-Καστελλίῳ, ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Ἀρεντάκη καὶ ὅσοι ἄλλοι κκεκουχίαι ἐπὶ λαλοῦντο τὰ γυναικόπαιδα τῆς Κρήτης εἶναι θέματα ἄξια μικρῆς μελέτης καὶ ἰδίως ἐξιστορήσεως, ὡς ἀναγόμενα οὐχὶ εἰς τὰ ἀνδραγαθήματα ἀλλ' εἰς τὰ δεινοπαθήματα αὐτῶν.

Διὰ τὰ δεινοπαθήματα ταῦτα ὀλοφροῦμενος εἰς τὸ δυσῆρον ποίημα τοῦ εἰκοσάπενταετοῦς πολέμου κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κρήτης ὑπὸ τῆς Τουρκίας (1645—1669) ὁ ἀθανάτος Ρεθύμιος ποιητὴς αὐτοῦ Μαρῖνος Δζζάνης Μπούνιαλης θρηνολογεῖ ὡς ἑξῆς:

*Τῶν γυναικῶν τὰ βάσανα ἀνθρώπου νοῦς δὲν βάνει,
 τὰ ἦθη τῶν Ἀγαρηῶν καὶ τὴν κακὴν τοὺς πλάνη,
 ταῖς ἀπανδραῖς χωρίζουσιν οἱ ἀσεβεῖς καὶ πέφραν
 καὶ στήν Τουρκίαν καὶ στὰ νησιά ἤρχονταν καὶ στὴ φέφραν.*

Ὅθεν παρακάμπτων τὰ δεινοπαθήματα ἀκούμεθα εἰς σύντομον παραθεσιν ἐπεισοδίων τῆς γενναιοφυχίης Κρησῶν τινῶν, καταρχόμενος ἀπὸ τῆς εἰς τὴν αὐτοκρατορευμένην Ἑλλάδα ἀπκντώσεως πληροφορίας, καθ' ἣν ἐν ἔτει 1645 πολιορκουμένων τῶν Χανίων αἰερομόναχοι καὶ πρεσβύτεροι συσσωματωθέντες λαμπρῶς ἠγωνίσθησαν τὸν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατριδοῦς ἀγῶνα, καὶ αὐταὶ δ' αἱ γυναῖκες συνετέλουσαν βεγκαρδιοῦσαι τοὺς πολεμιστὰς καὶ μεταφέρουσαι χῶμα.

Κατὰ τὸν εἰρημένον Μπούνιαλην διχοκούσεως τῆς πολιορκίας τοῦ Ἡρακλείου (1646—1669) δὲν ἐπκνον οἱ πολιορκούμενοι νὰ πολεμοῦν νυχθημερόν :

Καὶ ν' ἀπκον ὄλα τὰ τειχὰ κ' ἔξω τριζέροις οὖλαις
 καὶ νὰ δουλιούνη νὰ κοποῦνη ὡς κ' ἡ ἀρχοντοπούλαις
 ὀληνοχίς νὰ κουβαλοῦνη νὰ κίτουνε τριζέροις
 καὶ νὰ μηδὲ λογάζουνη σ' ὄλαις ἐκεῖ στὴ μέροις.
 καὶ κζτωτέρω :

*Γυναῖκες ἦτον συντροφίαις μέσοι καὶ πολεμοῦσαν
 κ' διαν οἱ Τούρκοι ἤρχονταν ἐκεῖναις ἐπεισοῦσαν
 πέφραις ἐπάνω τῶν Τούρκων μὲ προσθυμίαν μεγάλην
 καὶ τῶν ἀνδρῶν εἶδισαι βοήθειαν τόσην ἄλλην.*

Καθὼς ἐξιστορεῖ ὁ Κριτοβουλίδης, τὴν 1 Ἰουλίου 1821 διέφυγον τὴν ἀιχμαλωσίην ἐκ τοῦ φρουρίου Χανίων τρεῖς γυναικίαι, αἵτινες διαλαθοῦσαι τὰς ἐν τῇ πεδιάδι τοιρκίης φυλακὰς προσῆλθον εἰς Μελίτζην καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν ἀρχηγὸν Δασκαλάκη, ὅτι οἱ Τούρκοι ἐτοιμάζονταν εἰς πέντε χιλιάδας μετὰ πολλῆς δραστηριότητος νὰ ἐκστρατεύουσι κατὰ τῶν χριστιανῶν, φέροντες μετ' ἐκυτῶν κανόνια, βόμβας, σχοινί καὶ ἀλύσεις καὶ ὅτι ἐσκόπουσαν νὰ ἐπιδοχῶσαι πρῶτον εἰς τὰς Ρίζας, καθεῖθεν εἰς Σφακίαν νὰ θύσωσι δὲ καὶ ἀπολέσωσι πᾶν τὸ προστυχόν καὶ νὰ μεταφέρουσι δεσμίους εἰς τὸ φρούριον τοῦς ἀιχμαλωτοὺς. Οὕτως ἔλαβον οἱ Χριστιανοὶ κκερὸν καὶ προπαρασκευάσθησαν. Πράγματι δὲ συνήφθη πεισμακτώδης μάχη, καθ' ἣν ἐφρονεῦθησαν ἐκ μὲν τῶν Τούρκων ἐπέκεινα τῶν τετρακοσίων, ἐκ δὲ τῶν Χριστιανῶν δεκατρεῖς καὶ ἐτραυματίσθησαν τεσσαράκοντα.

Ὁ αὐτὸς ἱστορικὸς διηγείτκει, ὅτι κατὰ τὴν μετὰ τινὰ χρόνον γενομένην μάχην τοῦ Θερίσου αὐγὴ τις ἐκ Θερίσου κκερᾶται τῇ μιᾷ μὲν χεῖρι κκελάθον σταφυλῶν, ἐπ' ὤμων δὲ κκετᾶνον ὕδατος, φέρουσα ταῦτα πρὸς τοὺς κκεχομένους σύκζυγον καὶ ἀδελφόν τῆς, ὅπως ἀκφυχθῶσι μὲ ταῦτα ἀπὸ τοῦ ὑπερβολικοῦ κκύσωνος. Σφακίαν ὅμως ἐχθρική ἐλθοῦσα κκενέτριψε τὴν στάμνον. Ἐκεῖνη δ' ἀπκτοῦτως προβάσα κκερέδωκεν εἰς τοὺς εἰρημένους τὰς σταφυλάς, καταρωμένη τοὺς συντρίφκντας τὴν στάμνον, τῆς ὀποιᾶς τὸ ὕδωρ κκεντέφρεξεν αὐτήν.

Ὁ ἴδιος μετακκίδει ἡμῖν ἄλλο ἕνα κκερὸν γεγονότα :
 Ἄμα ἐκκαγέντος κκερὸς κκετέλειπ ἐν
 ὁ Ἰωάκκφ Σεπκ...

Γορτύνη Μονήν τῆς Ὁδηγητρίας, καὶ ἐπέστη ὑπὸ τὴν σπαχίαν τοῦ Κουρμούλη. Ὁκατόσιοι Τούρκοι ἐπέδραμον κατὰ τῶν εἰς τὴν ρηθείσαν Μονὴν εὐρισκομένων πενήκοντα περιποῦ Χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι ἰδόντες τοσοῦτους ἐχθροὺς ἐπερχομένους συνεβούλευσαν καὶ τὸν Ἰωάννην ν' ἀναχωρήσων. Ἄλλ' ὁ Ἰωάννης μὴ ὑπακούσας παρέλαβε τοὺς Ν. Βλατσίην, Κ. Τρουλινάκη καὶ ἕνα ἀνεψιὸν τοῦ καὶ προσέβαλε τοὺς ἐπιδρομαὶς μόλις ἀναφανέντας εἰς τὸ λοφυράκι, ὁπότε ἐφάνησαν τέσσαρες. Καταδιωχθεὶς ὁμως ἐνταχθεὶς μετὰ τῶν τριῶν συντρόφων τοῦ νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν ἐκεῖ Πύργον τοῦ Μοναστηρίου, ὅπου συνεκλιθέη καὶ ἡ ἀδελφὴ του. Πόρνη καὶ ἤρτισεν ἑκατέρωθεν πεισματωδῆς πυροβολισμὸς, ἀδίκαιος ἐπὶ τρεῖς νυκθήμερα. Ἐν τῷ ματῶν ἐπέσαν εἰς τὸν Πύργον ὁ Τρουλινάκης καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Ἰωάννην. Ἐνεκαρτέρει ὁμως ἀπτόητος ἡ γυνὴ ὡς ἡρώς, προλαμβάνουσα ὄχι μόνον νὰ ηγεμίξῃ τὰ ὅπλα εἰς τοὺς ἐπιζώντας διὰ νὰ μὴ διακοπῇ τὸ πῦρ, ἀλλ' ἐτοιμάζει καὶ κῆρτῃ ἡ ἰδίᾳ συχνὰ κατὰ τῶν ἐφερομένων ἀπὸ τὰς κενωθεῖσας θέσεις. Μ' ὀλίγον ἐρονεύθη καὶ ὁ Βλατσίης, οὗτω δ' ἐναπέμειναν μόνοι ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ ἀμυθιαὶ ὑπερισπισταί. Ἄλλ' ἤδη ἤγγιζε πρὸς τὸ τέλος τῆς καὶ ἡ σκηνὴ κῆρτῃ διότι εἶχον ἀρχίσει νὰ ἐκλείπῃ καὶ τὰ πολυμερόδια. Τρεῖς φυσίγγια ὑπελείποντο εἰς τὸν Ἰωάννην καὶ ἡ σκηνὴ του, ἢν λαθὼν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ διὰ τῆς ἑτέρας τῶν πιστόλων ἐξώρμησεν ἐν μέσῳ τοῦ περικυκλούντος πλήθους. Ἐφάνησε μὲν καὶ τότε καὶ ἐπλήγησε τέσσαρες ὁθωμανούς, ἀλλ' ἐπέσαν ἐκεῖ κατακρουρηθεῖς. Ὑπολογίζεται, ὅτι κατὰ τὸν τρίήμερον ἀποκλεισμὸν ἐστεῖλεν εἰς τὸν ἄδην ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν ἐχθρούς. Τὴν δὲ γυναῖκα, λέγεται, ὅτι ἀναγκάσαν νὰ φέρῃ ἐπ' ὤμων τὴν κερκίην τοῦ ἀδελφοῦ εἰς τὸ ἐν Τριμυκτῶν τουρκικὸν στρατόπεδον.

Περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Ἀγάπης Νιώτη ἀναφέρει, ὅτι κῆρτῃ ἠκολούθη ἕνα πλοῦς τὸν ἀδελφὸν τῆς Καπετῶν Νιώτην, ὁ ὅποιος ἔχον καὶ ἄλλους συντρόφους, πρὸς δὲ τὸν γεροντὰ πατέρα τοῦ Μιχαῆλ, καὶ τοὺς γυλόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Γεωργίου, κατήγγελε μετ' αὐτῶν ἀπὸ τῆς Ἰδης ἄλλοτε εἰς Γορτύνην, ἄλλοτε εἰς Κνωσὸν καὶ ἄλλοτε εἰς Μυλοπόταμον καὶ ἐξολόθρευε τοὺς Τούρκους.

Κατὰ τὴν ἱστορίαν τῶν Σρακίων, τὴν θυγατέρα τοῦ Δακρυλογιάννη, Ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1770, τὸν ὅποτον ἐνδρακῶν οἱ Τούρκοι ζῶντι ἐντὸς τοῦ Ἡρακλείου, κερκίωκεν ὁ Βεζύρης εἰς τὸν Τριπυκτῶν (Ἀρχιλογοστήν) τοῦ Ἡρακλείου ὡς γυναῖκα του. Ἀποθανόντος τοῦ συζύγου τῆς ἐγένετο αὕτη μοναχὴ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Κατὰ τὰς κερκίωκεν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 συναντήσασα ἐκεῖ τὸν ἀνεψιὸν τῆς Γεωργίου Τσιλιπην, ταξιδιούσα πρὸς προμήθειαν ἐροδίων διὰ τὸν Κρητικὸν πόλεμον, τῷ ἐνηύσασε τὴν μοναχικὴν τῆς καὶ τὸν ἐροδίσκει μὲ σημαντικὸν χρηματικὸν ποσόν, ἵνα δι' αὐτοῦ στρατολογήσῃ πολυμητὰς διὰ τὴν Κρήτην. Πρῶτοντι δ' ἐστρατολόγησεν ὁ Τσιλιπηνεὶς τριακοντὰ ἀνδρας, τοὺς ὁποίους ὁδήγησεν εἰς Σρακίαν καὶ συντήρησεν αὐτοὺς μέχρι τῆς ἐκρήξεως τῶν ἑλθροπελίων.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἱστορίαν, ὅταν τῷ 1824 ἐπιχείρησεν ὁ Ὄσμαν Πασαὸς νὰ καταστρέψῃ τὰ Σρακία μὲ τρεῖς ἑκατὸν χιλιάδας ἀνδρας, ἐρθείντες οἱ Σρακικαὶ μεμονωμένως ἐφάνησαν νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰς οἰκονομίας των εἰς μέρη ἀπρόσιτα, ὄντες ἀσυγκρίτως ὀλιγοαρθμότεροι ἀπέναντι τῶν πολεμίων. Τούρκοι τινες εὗρον εἰς ἀπόκλιτρον ὄπην γυλὴν ἐγκυκαλελειμμένην ἐκ τοῦ γυναικῶν ὁδήγησεν εἰς τὸν Πασαῶν. Οὕτως τὴν ἤρτισε τοῦ αἵνε οἱ Σρακικαὶ, τί σκέπτονται καὶ δικαίᾳ δὲν ἐστάθησαν νὰ πολεμήσωσιν ἢ μηπως σιαπέσων νὰ προσκυνήσωσιν. Ἡ ἀρετὴ τῆς ἀρετῆς, ἠκούσαν νὰ λέγουσαν, ὅτι ὅταν ἐπὶ τὴν Γαῦδον, ἢ

οἴπου καθέναν ἠμπορέσῃ, θὰ γυρίσωσιν οὗλοι μαζὴ νὰ σὰς ἠκούσωσιν ὅτι δὲν σὰς ἔκμαν εἰς τὸν Κατρε καὶ εἰς τὴν Ἀμυλοπλον, γῆ θὰ ὑπᾶσιν εἰς τὰ Κετωμέρεα, ἰδὲν ὅπου δὲν εἶστε πικρὴ, νὰ πᾶρουν τὰ γυναικίωπαιδὰ σὰς καὶ ὅσα ὅσα βροῦν πῆξω ἀπὸ τὰ Κέστρη». Οἱ λόγοι οὗτοι ἐφάνησαν εἰς τοὺς Τούρκους ἀληθέστατοι. Ὁ φόβος δ' αὐτοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ δεινὴ δίκη ἀφ' ἑτέρου, διότι οἱ Σρακικαὶ κερκίωσαν ὅλους τοὺς χαίρους των εἰς ταμὰκια καὶ τὰ ἐρρίψαν εἰς τὰς δεξαμενάς καὶ τὰ φρέατα, ἐξηνήγκασαν τοὺς πολεμίους νὰ ἐπιτηχύνωσι τὴν ἐκ Σρακίων ἀναχώρησιν των ἀνευ ἀποτελέσματος.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΕΩΡΓ. ΙΑΚ. ΚΑΛΑΪΣΑΚΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΑ

Ο ΝΟΜΟΣ

ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΕΩΣ

Ἐν τῇ ἀεννάῳ ἐνεργείᾳ τοῦ προϊόντος, κεφαλίου καὶ ἐργασίας, ἐν τῇ ἱλιγγιῶδει δομητικότητι μεθ' ἧς ὁ αἰθρὸς καὶ ἠλεκτρισμὸς ἐξακοντίζουσι πανταχοῦ καὶ ἐκτελοῦσιν ἀπαύστως τὰς ἐμπορικὰς διαταγὰς, ὑπάρχει ὡς ἐν τῇ βαρύτητι δύναμις ἀλανθάσιως τηροῦσα εἰς ἑναρμόνιον ἰσορροπίαν τὴν διηνετικὴν ταύτην κυκλοφορίαν, ὁ νόμος τῆς προσφορᾶς καὶ ζήτησεως.

Αὕτη εἶνε ἡ τεραστία πλάσιγξ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς δίσκου τῆς ὁποίας ὁ ἔμπορος ἐτοποθέτησε τὴν παγκόσμιον παραγωγὴν, ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου τὴν παγκόσμιον κατατάξιν' ἐν ἄλλαις λέξεσι τὴν παγκόσμιον προσφορὰν ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν παγκόσμιον ζήτησιν ἐξ ἄλλου. Αἱ διαρκεῖς δὲ ταλαντεύσεις αὐτῆς τείνουσιν εἰς ἰσοστάθμισιν περὶ τι φυσικὸν κέντρον, τὴν τιμὴν, ρυθμιζόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀγρότου ὀφθαλμοῦ τῆς κερδοσκόπιας.

Ὑποθίσωμεν εἰς 0,60 δρ. κατὰ χιλιόγραμμον τὰ παραγωγικὰ ἔξοδα, ἤτοι τὴν τιμὴν τοῦ παραχθέντος ἐλαίου ἐν Κρήτῃ, τὸ σύνολον δὲ τοῦ εἰς τὴν κατατάξιν προσφερομένου εἰς 15,000,000 χιλιόγρ. Ἐἶν ἐκ τῶν καταναλωτικῶν ἀγορῶν ὑπάρχῃ ζήτησις 15 ἐκτομ. χιλιόγρ., ἤτοι ἐὰν ἡ ζήτησις ἐλαίου εἶνε εἰς τὴν προσφορὰν ἢ ἀνταλλαγὴ θέλει γίνῃ ὁμοίως ἄνευ διαταράξεως τῆς τιμῆς τῶν 0,60 δρ.

Ἄλλ' ἐὰν, ἐνθὴ ἡ Κρήτη προσφέρει 15,000,000, ὑπάρχῃ ζήτησις 20 ἐκτομ., φανερόν ἐστι μετὰ τῶν ἀγοραστῶν θέλει ἀνατιναχθῆ ἢ ἀμιλλα πρὸς ἀπόκτησιν διὰ τῆς προσφορᾶς ὑψηλοτέρων τιμῶν καὶ οὕτω ἡ φυσικὴ ἀξία θέλει ἀνέλθῃ εἰς 0,70 ἢ 0,75 δρ. Ἐν τοῦτοις ἡ ἀπότομος αὕτη ὑψωσις δὲν θὰ βραδύνη καὶ πάλιν νὰ ἰσορροπήσῃ καθ' ὅσον οἱ ἐκ τοῦ συναγωνισμοῦ διαγωνισθέντες θέλουσιν ἀποσυρθῆ τοῦ-

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΠΕΡΙ ΚΑΠΝΟΥ (ΝΙΚΟΤΙΑΝΗΣ) ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΗΜΩΝ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

τον, στρεφόμενοι εις άλλας παραγωγικάς αγοράς. Αντιθέτως θέλει συμβῆ ἕαν, ἐνῶ ἡ Κρήτη προσφέρει 15 ἑκατομ. ὑπόρχη ζήτησις μόνον 8 ἢ 10. Ὁ ἀγών τότε θέλει συναφθῆ μεταξὺ τῶν παραγωγέων σφοδρότερος κατὰ τὸν βαθμὸν τῶν ἐπιτακτικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐκποιοῦσεως, ἢ δὲ τιμῆ τότε θὰ κατέλθῃ εἰς 0,50 ἢ 0,55 δρ. μέχρις οὗ ταχέως πάλιν ἰσορροπήσῃ αὐτὴν ἡ κερδοσκοπία.

Ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὴν τιμὴν τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ ἡμερομίσθιον καὶ τὸν τόκον. Πανταχοῦ ἡ ἐπενέργεια τῆς αὐτῆς κεντρομόλου δυνάμεως.

Εἰς ἀπωτέρω χρόνους δεῖ ἡ μὲν οἰκονομικὴ δραστηριότης τῶν λαῶν περιαιρέφειτο εἰς σιενότατον κόκλον, τὸ δὲ ἐμπόριον διετέλει ἐν ἐμβρονώδει μορφῇ αἰ κατ' ἐξοχὴν ὑπὸ τῆς φύσεως εὐνοηθεῖσαι χώραι δυσχερῶς ἢ οὐδόλως ἀνεπλήρουν τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς παραγωγῆς ἐτέρων χωρῶν.

Τοιοῦτω τρόπῳ συνέβαινε καθ' ὃν χρόνον οἱ κάτοικοι τῆς Β. Ἀμερικῆς μετεχειρίζοντο τὰ σιτηρὰ ὡς καύσιμον ὕλην, πληθυσμοὶ δλόκληροι τῆς Ρωσίας καὶ Ἰνδικῆς τὰ ἀποδεκατίζονται ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Σήμερον δὲ τὰ ἀμερικανικὰ σιτηρὰ καὶ ὑφαντουργήματα μεταφέρονται εὐχερότερον καὶ καταναλίσκονται εὐνοότερον ἐν Ἑυρώπῃ ἢ τὰ ὁμοειδῆ προϊόντα αὐτῆς ταύτης τῆς Ἑυρώπης.

Οὕτω διὰ τῆς καθ' ἐκάστην καταπληκτικῆς ἀναπτύξεως τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, διὰ τῆς διατήσεως ὁρέων καὶ τῆς διανοίξεως ὁωρύγων, διὰ τῆς ἐπινοήσεως τῶν ποικιλιωδῶν προσιταευτικῶν συστημάτων καὶ μάλιστα τοῦ θεσμοῦ τῶν Γενικῶν Ἀποθηκῶν, τὰ καταστροφικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀρίστου καινομηῆς τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐξέλιπον, τὰ προϊόντα τῶν διαφόρων χωρῶν φιλοφρόνως συναντιῶνται καὶ ἀνταλλάσσονται, φυλαὶ δὲ καὶ ἔθνη συναδελφοῦνται καὶ συνασπίζονται εἰς ἓνα ὑπέριaton διεθνισμόν.

Ἄλλ' ἡ τοιαύτη ἀλληλεγγύη τῶν ἐθνῶν προϋποτίθησιν ἀκόλντον λειτουργίαν τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως. Διὰ τοῦτο πρὸ μικροῦ ἔτι ἐν Νοτίῳ Ἀφρικῇ τὸ Βρετανικὸν τηλεβόλον ἠραγκάσθη νὰ διανοίξῃ δίοδον εἰς τὰ προϊόντα τῶν Ἀγγλων βιομηχανῶν, ἀνάλογος δὲ ὕλική πανευρωπαϊκὴ βία ὑπέβαλεν εἰς τὰς Κιτρίνους χώρας τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐλευθέρου διαγωνισμοῦ καὶ τῶν ἀνοικτῶν λιμένων.

ΜΑΝΟΥΣΟΣ ΦΡΟΝΙΜΟΣ

Πρωτοῦχος Βιομηχανικῆς Ἀκαδημίας

Ἡ ἐκ τοῦ καπνοῦ δηλητηρίασις φέρει τὰ ἐκυτῆς ἀποτελέσματα ἐφ' ὀλοκλήρου τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Ἡ δυσπεψία ἀποτελεῖ παθῆσιν κοινὴν παρὰ τοῖς καπνοχρησαστῆς τοῦ καπνοῦ. Ὁ καπνός, πρκαρχῶν ἐν ἀρχῇ διέγερσιν τοῦ μυϊκοῦ γαστρεντερικοῦ συστήματος, ὡς ἀποτέλεσμα ἐπάγεται τὴν σχεδὸν τελείαν αὐτοῦ κρείσιν, ἐξ οὗ προκύπτει ἀτονία τις τῶν πεπτικῶν λειτουργιῶν, αἰτίνας κτείστησαν ἔτι μᾶλλον δύσκολοι ὡς ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ δηλητηρίουπροκακλουμένης καταλύσεως τῶν πεπτικῶν ὕγρων. Τὸ δηλητηριῶν δὲ τοῦτο οὐ μόνον ἀπαστεροῖ τὸν γαστρικὸν καὶ πεπτικὸν γυμνόν, ἀλλὰ προκαλεῖ πρσέτι τὴν ἀποθῶλὴν σημαντικῆς ποσότητος σιέλου, ὅστις οὕτως ἀπόλλυται διὰ τὴν πρῶτην κτεργασίαν τροφῶν τινῶν εἰς ἕνα εἶδος ἀπκαίτητος. Κατὰ τὸν Yan Lair, οὗτινος ἡ γνώμη εἶνε ἀσπαστὴ παρὰ πολλῶν ἱατρῶν, ὁ καπνός δύναται νὰ προκαλέσῃ παντὸς εἶδους νευραλγίας, γαστροαλγίας, προσωπικῆς, μεσοπλευρίους καὶ ἱσχυιδικῆς νευραλγίας. Ὁ Axenfeld λέγει ὅτι περιττήρσιν ἐπωδύνους διαταραχῆς τῶν νεύρων, αἰτίνας οὐδὲν ἄλλο κίττω ἔχον ἢ τὸν καπνόν.

Ὁ ἱλιγγος (ζάλη) εἶνε ἐν τῶν μᾶλλον συχνῶν φαινομένων τῆς καπνοχρήσεως τοῦ καπνοῦ. Ὁ Decaisne ἀνέφερε μίαν περίπτωσιν στομαχικοῦ ἐντόνου ἱλιγγου, μὴ ἀποχωρήσαντος ἢ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀσθενοῦς πύσιν τοῦ καπνισματός.

Τὰ περιζήματα τοῦ Vulpian καὶ Letteux, καταδεικνύουσιν ὅτι τρέμοι τινὲς ὀφείλονται εἰς τὴν ἐπίρραξιν τοῦ καπνοῦ. Ὁ Guéneau de Mussy πρκατρεῖ ὅτι πολλοὶ καπνιστῆς τρέμουσιν ὅταν καπνίζωσι νήστες, καὶ ὁ Tardien πρκατρεῖ δις τὴν νευρικὴν ταύτην διαταραχὴν συνέπειν τῆς ἐξωτερικῆς ἐφαρμογῆς τοπικῶν ἐπιθεμάτων διὰ καπνοῦ, αἰτίνας προῦξέντησαν συμπτώματα δηλητηριασέως.

Πολλὰ νευρικὰ ἀτομα μετρίαν ποσότητα χροῖσιν τοῦ καπνοῦ δὲν δύναται νὰ ἐξέλθωσιν ἀτιμωρητῆ τῶν ἔξων αὐτῶν. Ἄν καπνίσωσι μικρὸν τι περισσότερον τοῦ συνήθους, καταλαμβάνονται ἀμέσως ὑπὸ κεφαλαλγίας καὶ πεπτικῶν διαταραχῶν. Γνωρίζομεν πρόσωπὸν τι προσβῆλυμένον ὑπὸ διαλειπούσεως δυσπεψίας, ὅπερ δύναται νὰ προκαλέσῃ κατὰ βούλησιν ὑποτροπὴν τῆς νόσου του αὐξάνων ἐν ἐλάχιστῳ μέτρῳ τὴν ποσότητα τοῦ καπνοῦ ἢν καταναλίσκει τὸ ἱσπέρας μετὰ τὸ φαγητόν.

Διάφοροι ὀφθαλμολόγοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ Dessmarrés, Sichel, Galezowski, ἱσχυμάσων ἐξκαθέντην τῆς ὀράσεως, προξέντησαν ἐν τῆς καπνοχρήσεως τοῦ καπνοῦ, καὶ ἢν ὀρίζουσιν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς νικοτιανῆς ἀμβλυωπίας. Συνίσταται δὲ αὐτὴ εἰς τὴν ἐξκαθέντησιν τῆς ὀπτικῆς εἰσῆσεως, τὴν ἐλάττωσιν τῆς εἰς ἀπόστασιν ὀράσεως καὶ συναδεύεται ἔστιν ὅτι ὑπὸ συγγύσεως ἐν τῇ ἀντιλήψει τῶν χρωμάτων, ὀφειλομένης εἰς τὴν ἀνώμαλον ἔμμονὴν τῶν φωτεινῶν ἐντυπώσεων. Συχνότατα τῷ νικοτιανισμῷ συνευότται καὶ ὁ ἀλκοολισμός, καὶ τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῶν δύο δηλητηριασέων ἐπιδεινοῦνται διὰ τῆς προσθήκης τῶν μὲν εἰς τὰ δε. Ἡ παύσις τῶν καπνοχρήσεων ἐπάγεται τὴν ἐξκράνησιν τῶν φαινομένων.

Ἡ ἀκοή δύναται ὡσαύτως νὰ προσβῆλθῃ, εἴτε διότι ὁ καπνός προκαλεῖ χρονίαν κυναγγίαν (φρυγγίτιδα) ἐπεκτεινομένην εἰς τὴν Εὐσταχιανὴν σελπιγγα, ἀγωγὸν τιβέντα εἰς ἐπικοινωνίαν τὸ μέσον οὐς μετὰ τῷ ὅτι εἴτε διότι ἐνφ-

ΕΙΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ

Τῆ 7η Ἰανουαρίου ἀπέθανεν ἐν Γερακάρι τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου ὁ προεσφύτου τῶν ἐπιζώντων ἐκ τῆς οἰκογενεῖς Γενεράλι Γεώργιος Α. Γενεράλις, ἐβδομήκοντα πέντε καὶ πλέον ὡν ἔτων. Κατὰ τὴν γιγαντομαχίαν τοῦ 1866, κενυίας τότε, πεπροικισμένος μὲ πάντα τὰ χαρίσματα, ἀτινα χαρακτηρίζουσι τὸ παλῆκάρι, λεβεντιάν, καλλιόνῃ, ὡκυπαδῖαν, ἀροβίαν, εὐτολμον, ἐξελέχθη ὑπὸ τῶν ὀμοχωρίων τοῦ Καπετάνιος καὶ τὸν τίτλον τοῦτον διετηρητε κατὰ τὸν βίον ὄλον. Εἰς 49 μάχας ἔλαβε μέρος ἐνεργῶν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐκείνην, πρῶτος μεταβαίνων, τελευταῖος δὲ ἀποσυρόμενος. Δις ἐπληρώθη, οὐχ ἄπαξ δὲ ἰδίᾳ χειρὶ προσέπιψεν εἰς τὸν Ἄδην τουρκικὰς ψυχάς. Τῷ δὲ 1878 ἐπίσης ἐξελέχθη καπετάνιος καὶ εἰς τὴν ἐν Ἀμπελακίῳ κατὰ Μάτιον μάχην ἠνδραγάθησεν. Ἀπέθανεν ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ τῆς Πολιτικῆς Βζ τᾶξως ἀγωνιστής, διότι ἀληθῆς ὢν ἀγωνιστής δὲν ἐπεζητεῖ πιστοποιητικά, ὡς ἄλλοι, ἀλλ' ἐμάχετο. Τῆ 7ῃ δὲ τοῦ μηνὸς ἐκηδεύθη.

Ἐπὶ τῶ θανάτῳ του, αἰφνιδίως συμβάντι, δὲν ἠδυνήθη ἡ Πολιτεία νὰ πράξῃ τὸ καθήκον τῆς. Ἡ ἐπαρχία Ἀμαρίου ὁμως ἐτίμησε τοῦτον διὰ πανδήμου κηδείας, ἐπικηδεῖον ἐκφωνήσαντος τοῦ δημοσίου κατηγόρου Σπηλίου κ. Γ. Α. Πατακου, τοῦ κατωτέρου δ' ἐλεγείου ἐκφωνηθέντος ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τοῦ χωρίου Γερακάρι, πλείστων δὲ ἱερῶν χοροστατησάντων κατὰ τὴν κηδείαν. Ὁμὰς δὲ παλαιῶν συναγωνιστῶν ἀπέδωκε τὰς τελευταῖας τιμὰς, κενώσασα ἐπὶ τοῦ τάφου ἐν ὀμοβροντίᾳ τὰ ὄπλα τῆς.

Στὸν Ἄδην γίνεται χαρὰ, εἴ ἂν πανηγύρι νᾶναι εἶν' ἕνας μῆνας σήμερα καὶ τρέχουνε καὶ πάνε οἱ καπετάνιοι κὶ ἀρχηγοί, ποῦ κόθε μέρα κὶ ὦρα τὸ αἶμὰ τῶν ἐχύσανε εἴ τὴν ἀμοιρὴ μας χώρα κ' ἔτρεχαν κάμπους καὶ βουνὰ καὶ βράχους καὶ λαγυράδια κ' ἐμάχουνταν κὶ ἀπόθαιναν εἰς τὴν Τουρκίαν ἀνάπτυα.

Ἦτον τὸ βῆμά των βαρὺ, τὸ μάτι ἀστροπελέκι, καὶ τὸ σπαθὶ τῶν θάνατος καὶ χάρος τὸ τουφέκι, Καρδιὰ χανε τοῦ Διονταριοῦ, τάντοῦ γλυγορωσύνη εἴ τὰ πόδια τὰ γοργόφτερα. Μὰ ποιὰ χαρὰ ναι κείνη π' ἄλλους μὲ κάτασπρα μαλλιά καὶ ζαρωμένο σῶμα, κὶ ἄλλους μὲ αἶμα καὶ πληγές, ποῦ ν' ανοικτὲς ἀκόμα,

κάνει εἴ τὸν Ἄδην νὰ χαροῦν καὶ ὄρεξι τῶνεδίδει λιγάκι νὰ ἀνασάνουνε εἴ τὴ μοῦχλα, εἴ τὸ σκοτειδὶ τοῦ κάτω κόσμου τὸ βαρὺ; Παρηγοριά ἔχουν ὄλοι πῶς κόποι, πάθνη, βάσανα, πόλεμος, πείνα, βόλι δὲν πῆγαν ὄλα εἴ τὰδικα, ἀφ' οὔ χρυσᾶ γαλόνια στὴν Κρήτη Ἐλλήνων βρῖσκονται, ποῦ κείνοι τόσα χροῖνια

γι' αὐτὸ ἐθυσιάζοντο. Καὶ εἴ τὴν χαρὰν ἐτούτη βρῖσκειτ' ὁ γέρω Κόρακας' ὁ γέρω Μαλικούτης, ὁ Διογένης ἀρχηγός, τῶμορφο παλληκάρι ὁ Ντεντιδάκης, ὁ Μαθιός, ὁ Ἰακουστός Κριάρης κὶ ὁ γούμενος τοῦ Ἀρκαδιοῦ ὁ Γαβριήλ ἐκεῖ ναι κὶ ὁ Κορωνάιος κάτασπρος, κὶ ὁ Ἡρακλῆς μαζί ναι ὁ Γιώργης ὁ Ἀμνατσιανός, Χαιρέτης Βενιανάκης, ὁ Πατακός καὶ ὁ Σγουρός κὶ ὁ γέρω Μαρινάκης. Καὶ μέσ' εἴ τὴν συντροφιά, εἴ τὰ τόσα παλληκάρια, ὄπου μὲ τούρκικα κορμιά κὶ Ἀγαρννῶ κουφάρια τὴν Κρήτη ὄλη στρώσανε, λείπ' ἕνας ἀνδρείωμένος παλαιός λεβέντης, σύντροφος πολυβασανισμένος.

Ποιὸς νᾶναι ἴρώτισε κανεῖς κὶ ἀποκριθῆκαν ἄλλοι. «Λίπει ἀπὸ τὴν συντροφιά ὁ Γιώργης Γενεράλις, ὁ καπετάνιος ποῦτονε ἐξακουστός στὴν Κρήτη. Ὡσὸν γεράκι ἐπέτανε ἀπ' τὸν ἦψλωρεῖτην ἀπάνω εἰς τοῖ Σφακιανὲς Μαδάρες' αἰματῶνει εἰς τὴν Τουρκίαν τὸ χέρι του κ' εὐθύς σὺν χελιδόνι φθάνει κατὰ τὸ Βρύσινα, εἴ τὸ Μολεδύζι σῶνει. Ἐνῖκα ἐδῶ, ἐκτύπη ἐκεῖ καὶ πάντα στεφανῶνει τὰ τιμημένα του ἄρματα μὲ δάφνινο στεφάνι τῆς νίκης. Κόπο, θάνατο εἴ τοῦ νοῦ ποτὲ δὲν βάνει. Εἰς τὰ ἐβδομήκοντα ἐφτὰ καὶ εἴ τὰ ἐξήντα ἔξ ποιὰ μάχη γίνηκε ποτὲ καὶ νὰ τὸνεγυρέης καὶ πρῶτο νὰ μὴ τὸν εἴρῃς ἀκούραστο στρατιώτη νὰ πολεμᾷ, νὰ μάχεται εἰς τὴν γραμμὴ τὴν πρώτην; Νά τον εἴ τὸ Μυλοπόταμο, νὰ τον εἴ τοῦ Καλλικράτη τάρμι, εἴ τὸν Ἅγιο Μύρωνα, εἴ τὴν Κρήτη ἀπ' ἄκρον εἴ ἄκρον.

Μέσα τὸ Ἄρχανες πολεμᾷ, μὰ κὶ εἰς τὸ Μελιδόνι εἴ τ' Ἀρκαδὶ τὸ ἀθάνατο δὲν λείπει κ' ἐκεῖ σῶνει κ' εἰς τὴ Μαλάξα μάχεται, εἴ τοῦ Μαρουλαῖ δὲν λείπει εἴ τὸ Πέταλο, εἴ τὴν Ὀνιθὲ φωτῆς θανάτου ρίχτει. Εἰς τ' Ἀποδούλου, εἴ τὸν Κισσό, τρέχει κ' εἰς τ' Ἀραβάνες

τὰ γηραλέα πόδια του καὶ στ' Ἀμπελάκι πάνε». Αὐτὰ φωνάζουν οἱ νεκροὶ οἱ γέροὶ καπετάνιοι κὶ ἀπ' ὄλους τῶ ἄλλους ζωντανούς δὲν σῶνει καὶ δὲν (κάνει μόνο ζητοῦνε μονομῖας πῶς θέλουνε μαζί των αὐτὸ τὸ γέρω ἀγωνιστὴ ποῦ εἴ ἂ κ' ἐκείνους ἦτον. Λοιπὸν ἀποφασίσανε καὶ προσκαλοῦν καὶ σένα μὰ πῶς : εἴ τὸν Ἄδην δὲν μνηοῦν, δὲν γράφουνε μὲ πέννα.

κὶ ἀπονο παραγγελιτὴ ἐπέσανε τὸ Χάρο κὶ ἦλθεν ἐξάφνου κ' πύρῃ σε, καὶ σοῦπε θὰ σὲ πάρω. μ' ἐπέσαν παραγγελιτὴ οἱ παλαιοὶ σου φίλοι, θένε νὰ ξανασιμίζετε». Ὁ Χάρος ἐστ' ὡμίλει. Κ' ἐπλάνεσε κ' ἐπῆρέ σε χωρὶς νὰ προσπαθήσης τοῦλάχιστον γιὰ μιὰ στιγμὴ κὶ αὐτὸν νὰ πολεμήσης ὡς ἐπολέμας τὴν Τουρκίαν τόσα καὶ τόσα χροῖνια, π' ὁ ἀγῶνάς σου τὴν μνήμην σου τὴν ἔκαμεν αἰῶνια. Κ' ἔφθασε καὶ γιὰ λόγου σου ἡ εἰμαρμένη μέρα τὸ σῶμά σου τὰδύνατο, ποῦ τῶφαγαν τὰ γέρα νὰ τὸ σκεπᾶς ἢ μαύρη γῆ, ποῦτρεμε τὴν μαθιά σου Μὰ καὶ εἴ τὸν τάφο, εἴ τὴ στερνήν ἐτούτη καταντία σου ἢ δόξα δὲ σὲ παραιτᾷ. Ἐδῶ, ἐκεῖ παρέκει εἴν' τόποι ποῦ ἐθρόντισε τὸ μαῦρό σου τουφέκι, καὶ χῶμα, ποῦ σ' ἐγνώρισε στρατιώτη τιμημένο γι' αὐτὸ θ' ἀνοίξῃ μὲ χαρὰ καὶ περιφανεμένο γιὰ νὰ σὲ κλείσῃ αἰῶνια εἰς τὴ ψυχρή του ἀγκάλη, ὦ ! νᾶν' τὸ χῶμα σ' ἀλαφρό, Γεώργιε Γενεράλι.

Ἐν Γερακάρι τῇ 7ῃ Ἰανουαρίου 1907 Μ. Ε. Γ.

ΕΥΦΥΛΟΓΙΑΙ

Μικρὸς ἐπαίτης κρατῶν ἄνθη θρηνολογεῖ : — Ἄχ ! κῆριοι . . . ἀγοράστέ μου αὐτὰ τὰ λουλούδια . . . Ἀνηθῆτέ με . . . ὁ πατέρας μου εἶπε στὴ φυλακὴ ἢ μητέρα μου πέθανε, καὶ ἂν γυρῶν τὸ βράδυ εἴ τὸ σπῆσι χωρὶς λεπτά . . . θὰ μὲ . . . ξύλω.

"Ω ! δέν έρειδόμενην χρημάτων... Εύτυχως διωρθώθη έν των άνοησιών εκείνων. Ο χρωστήρ μου έφειδρύνετο καθ' όσον ή ύπαρξις μου έσκυθρόπαζε. Σήμερον, άν ήδινάμην, θα έζωγράφιζον αύγην ξανθήν ή μαρογκριτόχροον, ώς ό κλλιτέχνης Κορώτ ό σεβαστός μες διδάσκαλος... Είς τά 1854 άνεστρεφόμεν ήν Σαλβατόρ Ρώζα. Δέν ώνειρευόμενη είμή βράχους, σπήλαια, ληστές και έρείπια ίσχυρών πυργών. Οι ρωμαντικογράφοι με είχον πρελλάνει.

Κατώκουν έπί τής Προκυμικής Μολκλική, σιταποθήκην τινά, βραπτισθέισαν έργαστήριον και κατώγειον τι όρυμαθέν δωμάτιον. Έκει κερδίζων σολδία τινά, σχεδιάζων λιθογραφίας, είβίαν ήρωϊκώς διά ξηρού άρτου και πατών.

Τήν Κυριακήν παροχώρου εις έμαυτόν μίαν βέγκαν καπνισμένην, όποτε ή έβδομος άπέθεκε επικερδής.

Νεωστή έλθών έν τής έπαρχίας, δέν έγνωρίζον κένενα έν τός των συναδέλφων μου του έργαστηρίου. Η μήτηρ μου μού είχε συστήσει καθ' ύπερβολήν νά επισκερθώ φίλης της, τάς Τουραγκω, έγκατασταθείσας εις τήν Πρωτεύουσιν ώς έλεγεν. Ένωσεται δέν έφρόντιζον καθόλου πός ! δι' έπαρχιώτας τινάς, ιδιώτας, ψευδευλαθείς, κακι μαθημένους, Φιλισταίους, δέν με είλικον πολύ. Έκτός τούτου ήμην έλάχιστη παρουσιασίσιμος με τά ιρακίά μου δικίμου ζωγράφου, άτινα ή μητρική φροντίς δέν επέβλεπε πλέον.

Τήν 1ην Ιανουαρίου 1854 διαμαρτυρόμεν με συναδέλφους τινάς τά φαγητά, άτινα ή μήτηρ μου μού είχεν άποστείλει, ίνδιανεύς φαροσί, άλλάντες, χείρεια κρέατα κερκυκευμένα του τούπου κ λ π. ότε ό θύρωρος μού παρουσάζει έπιστολήν λοιπόν ! ήσαν οι συνεπαρχιωτάκι της μητρος μου, ίτινες είδοποιθήντες παρ' αύτης πήχοντο νά με γνωρίσωσι και με προσεέλθουν παρ' αύτοις νά παίξωμεν τον Βασιλία. Κατώκουν όδός 'Αρχείων έν τώ μέσω τής συνοικίας Μαροί.

'Εφανταζόμεν ήδη τήν αίθουσαν των έν πρασίνου θελουδου καιέρυθροξύλου με τάς λυχνίας κεκλυμμένες δι' έλληνηκών σκούρων, ώς και τήν ιδιοκτητην της οικίας, εύστραφεϊς κυρίας με σαρίκια, δεσποινίδας με μουσουλινάς χδούσας ρωκάντζας του Μανπού, ένω άρχισί τινες συμβολαιογράφοι μπαίζον Γουήστ, ρορώντες σιρόπιον ρογκροστρούλων.

'Αδύνατον νά άρηθώ. Δέν ήθελον νά δυσφημήσω τήν οικογένειάν μου, φαίνόμενος κικκνητεθραμμένος ύπεχώρου λοιπόν. Κατ' άρχάς ώφειλον νά σκερθώ όπως ένδυθώ.

Η μήτηρ μου μού είχε δωρήσει τεθακαμίαν ρεδιγκόταν, έν των έπιλεγόμενων της αιδιοκτητίας εν μίαν ρεδιγκόταν καστακήν κατά τον συρμόν του 1820, ρεδιγκόταν είς εκείνων των οικογενειακών ένδυμάτων άτινα από πατρός εις υϊόν μεταβιβάζονται χωρίς νά φθαρώσιν.

'Αλλ' ώφειλον νά πληρώσω χρέη μου τινά διότι ή πατριαρχική ρεδιγκότα ήτο αείς τό καρσί ώς λέγουσιν ήρ' όπου δέν ήλπιζον νά τήν έκκευμάσω πλέον.

Είς των φίλων μου με έξήγαγε της στενοχωρίας ήτο κέντοχος ενός ένδυματος κικνου, τό όποϊον, έλεγεν, δέν έκαμε κακήν έντύπωσιν από τά ρώτα. Αν και τό ένδυμα τουτό μού ήρχετο όλίγον στενόν εις τους ώμους και βραχίυ εις τήν μέσην, άπεράσινα νά τό φορέσω τήν έσπέραν της 9ης Ιανουαρίου 1854 άρου πρώτον έφόρεσα έσοκάρδιον κίτρινον, δάνειον έτέρου κινός φίλου, διευθετών τά ξανθά μαλλιά μου εις δέσμας βοστρυχώδεις επί των ώτων μου. Όμοίάζον με ένα 'Αλφρέδον του Μυσέ, νέον ύπαπεσόνοτα εις δυστυχίαν, άλλ' ένα Μυσέ, τον πρό της Αελίας, παραδειγματος χάριν, διότι ή φυχή μου ήτο νεκρά ως και τό πρόσωπόν μου.

Αί έννοαί ώραι ήχου, όποτε παρουσιαζομεν εις τήν όδόν των 'Αρχείων παρ' τή κ. και τώ κ. Φραγκιατώ, οιτινες ήσαν είσο ηματίαι, άποσωφθέντες έν της χρυσοχοίας μετά κτηθείσαν περιουσίαν. (Έπεται συνέχεια)

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ

Καθένας έχει βάσιαν
'Αλλ' από μάτια ξένα
ό κάθε άνθρωπος κρατεί
Τά πάθη του κορυμμένα
Και έτσι καθένας ξεύροτας
Τον πόνον του μονάχα
Όλους τους άλλους θεωρεί
Εύτυχισμένους τάχα.
Και λέγει με παράπονον
μίσ' τής χασαίς του κόσμου
μόνον εις πόνον βρισκείται
'Ο πόνος ό δικός μου.

Αναστασία Δ. Καρυδάκι

ΤΟ ΣΑΛΟΝ ΤΟΥ «ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΑΣΤΕΡΟΣ»

Πνευματικά 'Ασκήσεις

(Λύσεις δεκται μέχρι 10 Φεβρουαρίου)

46) Αίνιγμα

Μέγας άποστολος τό άρσενικόν μου
Σημείων στίξεως τό θηλυκόν μου.

67) Αίνιγμα

Γνωρίζω δύο αδελφάς που ή μία γεννή τήν άλλην
κι' όταν γεννήση τήν γεννή ή αδελφή της πάλιν.

48) Κοιτητογραφικό

- 1234567 68 = άκρωτήριο
- 312788 = μέρος του σώματος
- 4387 = χρονικόν
- 56787 = αίσημα
- 6267 = θεά
- 76387 = δημητριακόν
- 87367 = άνωνομία
- 9454767 = θεά

49) Ρόμβος

Τό πρώτον και τό έσχατον τό έχει ή Σιών
τό δεύτερον έπίρρημα των άριθμητικόν
τό τρίτον καταρσισιν των ζώων είναι λυτα
τό άλλο βασανίζομενον 'Ατόν 'Αδη τρέμα ζήτα
τό πέμπτον μου έπίθετον που έφερον έπτά
και με συνήθη κτητικη ή ρόμβος τελευτά.

50) Γωνία

- = Παναθής
- *..... = Ποταμός
- **..... = Νησος
- ***... = 'Αρχαία βασιλίσσα
- ****... = Φυτόν
- *..... = 'Ανωνομία
- +..... = Νησος.

Οι σταυροί σχηματίζουσι διάσημον όρος.
'Εστάλησαν παρ' της 'Α Γ ρ α σ η, ήτις εις τον λύτην αυτών
προσέφερε τον 'Οδυσεία 'Ανδρουτσαν, βιβλίον πατριωτικόν.

51) Φωνηεντόλιπα

- α) σ-μ-σ-τρ-μ-πος
- β) χ-λ-π-ν-τ-μ-ν-τ-ν-τ-σ-τ-τ
- α') σ-σ-α-σ-ε-ι
- β') σ-σ-σ-σ-σ-σ

Πνευματικά Ἐδκίσεις Ἐφθδων.

(Αύσεις δεκται μέχρι 10 Φεβρουαρίου)
53) Ἀριθμητικὴ διὰ λέξεων

Τραφή-εθόγγος=εθόγγος
μέρος γῆς-Ἀντωνυμία=μόριον
ἀρχαῖος βασιλεὺς-λαμπάς=εθόγγος
τόπος σκοτεινός-γράμμα=ἀριθμητικόν.

54) Περόνη

N' ἀντικατασταθῶσιν οἱ ἀστε-
ρίσκοι διὰ γραμμάτων οὕτως ὥ-
στε νὰ ἀναγινώσκηται : καθέτως
στρατηγὸς ἀρχαῖος, ὀριζοντίως γε-
ωργικόν ἐγγαλεῖον, δεξιὰ μεγα-
λάνησος καὶ ἀριστερὰ ἀρχαῖον
ἀπλον.

55) Λογοπαίγνια

- 1) Διατί τὸ κουτάλι εἶναι παιδί τοῦ σαλιάγκου;
2) Ποῖον δένδρον καυχᾶται ἐπὶ καλλονῇ;
3) Πῶσοι Τρῶες χρειάζονται διὰ νὰ γίνῃ εἰς ποταμός;

56) Λεξιγραφίος

Τὸ πρῶτόν μου θὰ εὕρῃς σὺν Θεῷ
τὸ δευτέρον μου εἶναι κάθε ρῆμα,
τὸ ἕλόν μου ὀσὰ Μαθηματικά
δὲν εἶναι πορίσμα οὔτε-λήμμα

57) Ἐρωτήσεις

- 1) Διατί ὁ ἄνεμος εἶνε ψυχρότερος τὸν χειμῶνα παρὰ τὸ
θερρὸς;
2) Ποῖα πράγματα κόπτουσι εἰς τὸ τραπέζι χωρὶς νὰ τὰ
τρώγῃσι;
3) Ποιοὶ ἐπιθυμοῦν νὰ ἦσαν μονόφθαλμοι;

58) Αἶνιγμα

Εἶμαι νῆσος τῆς Εὐρώπης, ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃς,
Μία θεὰ θὰ ἰδῆς μεγάλη, φίλε μου καὶ θ' ἀπορήσῃς,
Ἐὰν ὅμως χωρὶς κόπον καὶ τὸν τράχηλον ἀλλάξῃς
Εἰς τὸ σπίτι σου μ' εὕρισκεις κλεισέ με νὰ σὲ φυλλάξῃς.

Ἐστάλησαν παρὰ Ν. Δ. Καρυδάκι.

59) Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐξῆς ἐπιγραφῆς.

ΑΝΝΗΔΓΥΘΗ
ΕΑΕΠΣΑΟΠΗΣ
ΚΝΝΥΛΛΑΥΟΟ
ΑΕΟΣΑΓΚΗΘ

Ἐστάλη παρα Ἀστερόεντος Οὐρανοῦ.

60) Αἶνιγμα

Ἐ τὸ σκότος μ' εὕρισκεις ἔς τὴν νύκτα ποτὲ
σ' τὸ στῶμά σου εἶμαι, στήν κλίνῃ ποσῶς.

61) Λογοπαίγνιον

Πότε τὰ Ψαρὰ χρωματίζονται μέλανα;

62) Γρίφος

Ποντικὸς, τσακάλι κρ, χρόνια ς' ἐπ ὅρος τῆς Ἑλλάδος.
Ἐστάλησαν ὑπὸ τῆς Ἀπτεροῦ Χρυσολίδος ἥτις εἰς τὸν
λυτὴν θὰ ἀποστείλῃ τὸν «Μεταξοσκώληκα».

63) Ἀκροστοιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι βασιλεῖα
ἀρχικῆς ἐποχῆς.

- 1) Τραφή 2) Νῆσος 3) Νῆτος 4) Ὄρος 5) Πόλις 6)
Ὄνομα γυναικὸς 7) Ἐρπετόν 8) Νῆσος.

64) Γρίφος

1-3 Ε-1 Ἐστάλησαν παρὰ Γεωρ. Κουντάκι.

65) Ἀκροστοιχίς

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι ρητόν τι

- 1) Ὄνομα πόλεως ἐλληνικῆς 2) ἀναπόσπαστον μέρος ἐν
τῇ προτάσει 3) ἕνα ἀνθρώπου 4) βασιλεὺς τῶν Ρω-
μαίων 5) ἕνα ἄστρον τῆς Μ. Ἀσίας 7) βα-
σίλισσα

- 1) Θεὰ 2) νῆσος 3) ποτόν 4) ἡμέτερος 5) ἄνθος.

- 1) Βασιλεὺς Ἑλλήνων 2) ποταμός 3) θεὰ 4) κοινόν ἂν ἰ-
κείμενον 5) φυσικόν φαινόμενον 6) ἔρπετόν.

- 1) Βασιλεῖον 2) βασιλόπαις 3) πόλις Κάτω Ἰταλίας 4)
ποταμός Εὐρώπης.

66) Ἐρωτήσεις

Ποία συμβουλή ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο εἰκόνας;
Συνθέτης: Ἰωάννης Ν. Μαραγκουδάκις, ὅστις διδαι εἰς
τὸν λύπην τὴν γαλλικὴν Μέθοδον Han.

Βραβεῖα γενικὰ

Α'. Βραβεῖον. Οἱ ἀποστέλλοντες ἐπιτυχεῖς λύσεις τῶν
β'. ἀσκήσεων θὰ λάβωσι δύο μονόδραγμα λαχεῖα τοῦ Ἐθν. Στό-
λου, τοῦ ἐτέρου προσφερθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Καρυδάκι.

Β'. Βραβεῖον. Οἱ τὰς α'. ἀσκήσεις ἀποστέλλοντες θὰ
λάβωσι διὰ κλήρου πάντοτε τὰς νεωστὶ ἐκδοθείσας «Ἐνεμῶ-
να ς» ἥτοι συλλογὴν ὠραίων ποιημάτων ὑπὸ Κ. Χαριτάκη,
ἄξια δραχ. 1.50.

Ἐπαίνο ν. Οἱ ἀποστέλλοντες τὰς ἡμισείας ἀμφοτέρων.

Λύσεις τοῦ 5ου δουλιαδίου

- 37) Αἶνιγμα: Ἀρτινός-χάρτινος.
38) Ἐρωτήσεις
α.) 29 ἀργύρια ἀφ' οὗ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπωλήθη 30 ἀργύρια.
β.) Μυθὸς φωλεῖ ἐν τῷ ὄπῳ γαλῆς.
39) Ἠρόδωτα
Οἱ κληρονόμοι ἦσαν 7 τῶν ὁποίων ὁ 1) 1000 2) 2000 3)
3000 κλπ.
40) Ἀστὴρ

Α Σ Σ
Γ Α Ι
Θ Λ Μ
Α Ρ Κ Α Δ Ι Α
Ρ Μ Δ
Γ Ι Η
Π Σ Σ

- 41) Ἀκροστοιχίς: Ὀδερὸς
1) Ὀδύσσεια, 2) Διόνυσος, 3) Ἐαρ, 4) Ράμφορ, 5) Ὀμηρός.
6) Σάμος.
42) Μεταμορφώσεις.
α.) Φάρος, φόρος, ὄρος, ἔνος, τόνος τόπος, κόπος, Κῆπος.
β.) Μόνος, φόνος, φόρος, πόλος, Πύλος.
43) Ἀπροσδόκητα
α.) Διότι ἔχουν πέταλα.
β.) Διότι ἔχουν φύλλα.
44) Γρίφος. Ἀφιλόξενος.
45) Κυβόλεξον.

Β Η Μ Α
Η Π Α Ρ
Μ Α Ι Α
Δ Ρ Α Ψ

Λύται

Οὐδεὶς ἔσται πᾶσαι τὰς λύσεις ἐπιτυχεῖς ὡς θὰ ἴδῃ.
Τοῦ Β'. Βραβεῖου ἄξιοι κόνονται 1) ὁ Θυρεός, 2) ὁ Ἀστερόεις
Οὐρανός, 3) Ν. Καρυδάκις, 4) Ἀντ. Μ. Σταματάκις, 5) Ἀπτερος
Χρυσολίς, λαμβάνει δὲ τὴν «Κρητηίδα» εὐνοηθεὶς ὑπὸ τοῦ κλή-
ρου ὁ «Ἀστερόεις Οὐρανός».

Ἐπαίνο ἄξιοι ἐκρίθησαν: 1) Γεώργ. Κουντάκις, 2) Μ. Κόρ-
κακις, μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου, 3) Ἰωάν. Γ. Παπαδάκις ἐξ Ἁγίου
Βασιλείου Βιάννου, 4) Διου. Φανδρῖθης, 5) Π. Βαρουδάκις, 6)
Ἄρτ. Μαραγκουδάκις, 7) Μαρ. Κατζηγιάννης, 8) Ἄνδρ. Α. Βο-
λάκης καὶ 9) Στ. Ν. Σαρδάκις.

Διεύθυνσιν Λυτῶν

Σαλὸν «Κρητ. Ἀστέρως»

Χανῖα

Σημ. Αἱ λύσεις ἀποστέλλονται ἐντὸς ἀνοικτοῦ φακέλλου, φέ-
ροντος διλείπτον γραμματόσημον ἢ ἐπὶ τεμαχίου χάρτου μόνον,
ἔγοντος ἐσωτερικῶς μὲν τὰς λύσεις, ἐξωτερικῶς δὲ τὴν διεύθυνσιν
καὶ σφραγιζομένου πάλιν διὰ τοῦ διλέπτου.